

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคม : กรณีศึกษาจังหวัดกระบี่

ผู้วิจัย นางปรีญา บัวทองจันทร์ ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. มนูญ ไต้ะยามา (2) รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราชภรณ์นิยม

ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะเศรษฐกิจ สังคมและการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ 2) ศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดกระบี่ และ 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการท่องเที่ยวที่มีต่อทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดกระบี่

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ประกอบด้วยหัวหน้าครัวเรือน ผู้ประกอบการและผู้นำชุมชน โดยแบ่งเป็นกลุ่มการท่องเที่ยวทางทะเลและกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การวัดความคิดเห็นผลกระทบแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าอัตราส่วน ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) เศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่โดยภาพรวมมีแนวโน้มที่ดีขึ้น สาเหตุหลักจากการขยายตัวของพืชเศรษฐกิจสำคัญในสาขาเกษตร ธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยว มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกทั้ง 3 เส้นทาง มีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ ปัญหาเสถียรและอาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 การท่องเที่ยวขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะปีพ.ศ. 2545 - 2547 2) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจด้านบวกที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ ($\bar{x} = 3.91$) การพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ ($\bar{x} = 3.86$) เกิดการกระจายรายได้ไปยังส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.84$) มีการซื้อที่ดินเพื่อใช้ในการลงทุนหรือขยายกิจการ ($\bar{x} = 3.82$) ตามลำดับ ส่วนผลกระทบด้านลบในระดับสูง ได้แก่ ปริมาณนักท่องเที่ยวมีผลต่อการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ($\bar{x} = 3.92$) ราคาที่ดินสูงขึ้นเนื่องจากมีการกว้านซื้อที่ดินเพื่อทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ($\bar{x} = 3.85$) ค่าครองชีพสูงขึ้น ($\bar{x} = 3.81$) ตามลำดับ ผลกระทบทางด้านสังคมด้านบวกในระดับสูง ได้แก่ ผู้หญิงมีงานทำในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากขึ้น ($\bar{x} = 3.87$) มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ($\bar{x} = 3.85$) การบริการสาธารณูปโภคได้รับความสะดวก ($\bar{x} = 3.85$) ตามลำดับ ผลกระทบทางด้านลบในระดับสูง ได้แก่ เยาวชนมีค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มมากขึ้น ($\bar{x} = 4.38$) บริเวณเกาะและชายหาดมีการใช้ที่ดินเพื่อทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ($\bar{x} = 4.24$) ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.22$) ตามลำดับ 3) กลุ่มผู้ประกอบการเห็นว่าผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจด้านบวกในระดับสูงได้แก่ การสร้างงานสร้างอาชีพ การพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ เกิดการกระจายรายได้ไปยังส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว แต่ทางกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนเห็นว่าได้รับผลกระทบด้านต่าง ๆ ดังกล่าวในระดับปานกลาง ส่วนผลกระทบทางเศรษฐกิจด้านลบที่กลุ่มผู้ประกอบการเห็นว่าส่งผลกระทบในระดับสูงคือ ปริมาณนักท่องเที่ยวมีผลต่อการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ส่วนหัวหน้าครัวเรือนเห็นว่าผลกระทบในระดับสูงคือ ราคาที่ดินสูงขึ้นเนื่องจากมีการกว้านซื้อที่ดินเพื่อทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น สำหรับผลกระทบทางสังคมด้านบวกในระดับสูงที่ทางกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนและผู้นำชุมชนกลุ่มการท่องเที่ยวทางทะเลได้รับ คือ การพัฒนาเส้นทางคมนาคม ส่วนหัวหน้าครัวเรือนและผู้นำชุมชนกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ได้รับคือผู้หญิงทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น สำหรับผลกระทบทางสังคมด้านลบกลุ่มหัวหน้าครัวเรือนและผู้นำชุมชนกลุ่มการท่องเที่ยวทางทะเลและหัวหน้าครัวเรือนและผู้นำชุมชนกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เห็นว่าส่งผลกระทบในระดับสูงในประเด็นเดียวกัน คือ เยาวชนมีค่านิยมของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเพิ่มมากขึ้น คำสำคัญ ผลกระทบ การท่องเที่ยว ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านสังคม จังหวัดกระบี่

Thesis title : The Impact of Tourism on the Economic and Social Aspects: A Case Study of Krabi Province

Researcher : Mrs.Preeya Buathongchan ; **Degree :** Master of Economics

Thesis Advisors : (1) Dr. Manoon Toyama, Associate Professor; (2) Dr. Orthip Rachniyom Associate Professor;

Academic year : 2008

Abstract

The objectives of the study were to: 1) study the economic, social, and tourism situations of the Krabi province; 2) study the impact of tourism on the economy and society of the Krabi province; and 3) comparatively analyze the positive and negative impacts of tourism on the economy and society of Krabi province.

This study involved survey research. Questionnaires were used for collecting data from 400 samples. The sample comprised household leaders, entrepreneurs and community leaders. They were classified in 2 groups, including sea tourism and eco-tourism groups, who lived in and around the tourist attraction areas which faced both positive and negative impacts from the tourism. The impacts were classified into 5 levels. Basic statistics, including ratio, percentage, frequency, mean and standard deviation, were employed for analyzing the descriptive data.

The results of the study were as follows. 1) The overall trend indicated that the Krabi economy had been expanding because of the growth of the main economic crops in agriculture, trading business and tourism sectors. Krabi Province had 3 kinds of facilitated transportation, and sufficient public utilities. The problems of drug addiction and crime had increased since 2006. Tourism had been continuously expanded, especially during the years 2002 to 2005. 2) The positive economic impact was at a high level. For example, there were job creation ($\bar{x} = 3.91$), quality development of products and services ($\bar{x} = 3.86$), more income distribution to various parts related to tourism ($\bar{x} = 3.84$), and much land buying for investment or business expansion ($\bar{x} = 3.82$), respectively. The negative impact at high levels were the tourist quantity which dominated goods and service prices setting ($\bar{x} = 3.92$), higher land price due to the investment expansion in tourism businesses ($\bar{x} = 3.85$) and higher cost of living ($\bar{x} = 3.81$), respectively. The high positive impacts on society were more women working in tourism businesses ($\bar{x} = 3.87$), transportation route development ($\bar{x} = 3.85$), and more convenient public utilities ($\bar{x} = 3.85$) respectively. The high level negative impacts were more premature sex relations among youth ($\bar{x} = 4.38$), more lands used for businesses related to tourism ($\bar{x} = 4.24$), and an increase of rubbish ($\bar{x} = 4.22$), respectively ; and 3) Entrepreneurs thought that the high positive impacts on economy were job creation, generation of income, and more production and investment, while household leaders perceived medium impact from these issues. For the negative impact on economy, entrepreneurs viewed that the high impact was the quantity of tourists determining the prices of goods and services, while household leaders indicated that it was the high price of land resulting from land buying for investment in related tourism business. For the high positive impact on society, the sea tourism community and household leaders viewed that there was a development of transportation routes, whereas the eco-tourism community and household leaders thought that there was an increase of women employed in the tourism industry. In terms of the high negative impact on society, the leaders of households in both areas as well as the sea tourism and eco-tourism groups realized that there was more premature sex relation among youth.

Keywords : Impacts of Tourism, Economic Impact, Social Impact, Krabi Province